

ด่วนมาก

ที่ ยธ ๐๙๐๔.๒/๖๐๓๐

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

 พศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จะเข้าดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา สมัยที่ ๒๑ ในนามผู้แทนราชอาณาจักรไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๐๐๒/๒๐๑๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ๐๙๐๔.๒/๑๙๒๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๒/๒๐๑๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
๔. เอกสารข้อมูลภูมิหลังเกี่ยวกับคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (CCPCJ)
๕. รายชื่อข้อมติของไทยที่เสนอผ่านเวที CCPCJ (ระหว่างปี ๒๕๔๘ – ๒๕๕๓)
๖. พระชีวประวัติของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา (ภาษาอังกฤษ)

ด้วยกระทรวงการยุติธรรมได้รับแจ้งจากกระทรวงการต่างประเทศว่า จะมีการประชุม Reconvened Session ของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (United Nations Commission on Crime Prevention and Criminal Justice – CCPCJ) สมัยที่ ๒๐ กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย โดยในการประชุมครั้งนี้จะมีการเลือกตั้งตำแหน่งประธาน CCPCJ สมัยที่ ๒๑ ซึ่งในสมัยการประชุมนี้จะเป็นโควตาของกลุ่มประเทศในแถบเอเชียที่จะเข้ารับตำแหน่งประธาน กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเห็นว่าตำแหน่งประธานคณะกรรมการดังกล่าว เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญยิ่งในวงการกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จึงได้นำความขึ้นกราบทูลเชิญพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เพื่อทรงเป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าดำรงตำแหน่งประธาน CCPCJ สมัยที่ ๒๑ และพระเจ้าหลานเธอฯ ได้ทรงมีพระวินิจฉัยเห็นชอบและตอบรับที่จะเสด็จเยือนกรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย เพื่อเข้าร่วมประชุมและรับเลือกตั้งเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าว และกระทรวงยุติธรรมได้ประสานงานในเบื้องต้นไปยังกระทรวงการต่างประเทศแล้ว ได้รับแจ้งว่า ที่ประชุมกลุ่มเอเชีย (Asian Group) ซึ่งมีประเทศไทยเป็นประธาน ได้มีมติเป็นเอกฉันท์รับรอง (endorse) พระนามของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เป็นผู้สมัครของกลุ่มเอเชียเพื่อดำรงตำแหน่งประธาน CCPCJ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยจะมีการรับรองตำแหน่งดังกล่าวอย่างเป็นทางการในการประชุม Reconvened 20th Session ของ CCPCJ ในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังรายละเอียดปรากฏตาม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ๒ และ ๓)

/เกี่ยวกับ....

เกี่ยวกับเรื่องนี้ กระทรวงยุติธรรมขอเรียน ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ คณะกรรมาธิการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (United Nations Commission on Crime Prevention and Criminal Justice – CCPCJ) เป็นคณะกรรมาธิการภายใต้คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council – ECOSOC) ของสหประชาชาติ จัดตั้งเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๖ มีการประชุมประจำปี (annual sessions) มาแล้ว ๒๐ สมัย โดยสมัยประชุมที่ ๒๑ จะมีขึ้นในทวิระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – เดือนธันวาคม ๒๕๕๕ (ระยะเวลา ๑ ปี) CCPCJ เป็นกลไกกำหนดนโยบาย (Governing Body) ของสหประชาชาติในสาขาการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา และพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมเศรษฐกิจ การฟอกเงิน มาตรฐานระบบราชทัณฑ์ หลักนิติธรรม การใช้ความรุนแรง อาชญากรรมเยาวชน การป้องกันการก่อการร้าย การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ฯลฯ รวมทั้งจัดเตรียมการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (United Nations Congress on Crime Prevention and Criminal Justice) ซึ่งเป็นเวทีระหว่างประเทศที่สำคัญที่สุดในการทบทวนแนวโน้มอาชญากรรมโลก และกำหนดทิศทาง/เจตนารมณ์ทางการเมืองในการแก้ไขปัญหา จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุก ๕ ปี นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๑.๒ ประเทศไทย โดยกระทรวงยุติธรรมได้ให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติในกรอบ CCPCJ และสำนักงานสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม (United Nations Office on Drugs and Crime – UNODC) มาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง ๘ ปีที่ผ่านมา หลังจากไทยได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา สมัยที่ ๑๑ (Eleventh United Nations Congress on Crime Prevention and Criminal Justice) ที่กรุงเทพฯ เมื่อปี ๒๕๔๘ ซึ่งได้มีการรับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม คือ “ปฏิญญากรุงเทพฯ” (Bangkok Declaration: Synergy and Responses: Strategic Alliances in Crime Prevention and Criminal Justice)

๑.๓ เนื่องจากพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา มีความสนพระทัยในประเด็นกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างลึกซึ้ง จึงได้ทรงมีส่วนร่วมในการผลักดันประเด็นดังกล่าวในกรอบสหประชาชาติ โดยในช่วงที่ทรงรับราชการอยู่ที่คณะทูตถาวรแห่งประเทศไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก (๒๕๔๘) พระเจ้าหลานเธอฯ ทรงเป็นผู้แทนหลักของไทยในการเจรจาร่างข้อมติ (draft resolution) ของไทยเรื่อง “Follow-up to the Eleventh United Nations Congress on Crime Prevention and Criminal Justice” ในคณะกรรมการ ๓ (Third Committee) ของที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ (General Assembly) สมัยที่ ๖๐ ส่งผลให้มีการรับรองข้อมติ GA ที่ ๖๐/๑๗๗ และปฏิญญากรุงเทพฯ เป็นผลสำเร็จ จากนั้น ทรงเข้าร่วมการประชุม CCPCJ ที่กรุงเวียนนา ๓ ครั้ง คือ สมัยที่ ๑๕ (๒๕๔๙) / ๑๗ (๒๕๕๑) และ ๑๘ (๒๕๕๒) ส่งผลให้ผู้แทนไทยได้พัฒนาบทบาทด้านสารัตถะที่เข้มแข็งมากขึ้นและเสนอร่างข้อมติในประเด็นต่างๆ ในเวทีนี้อย่างต่อเนื่อง กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินโครงการ Enhancing Lives of Female Inmates (ELFI) ในพระดำริฯ เพื่อผลักดันข้อเสนอของไทยเรื่องข้อกำหนด

สหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง และได้ร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศผลักดันให้ที่ประชุม GA รับรอง ข้อมติที่ ๖๕/๒๒๙ และ “United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders” หรือ “Bangkok Rules” เป็นผลสำเร็จ เมื่อปี ๒๕๕๓ ทั้งนี้ รายชื่อข้อมติของไทยที่เสนอผ่านเวที CCPCJ ในช่วงที่ผ่านมาปรากฏตาม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๑.๔ การเข้ารับตำแหน่งประธานคณะกรรมการป้องกันการอาชญากรรม สมัยที่ ๒๑ เป็นการถวายพระเกียรติพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ที่ทรงมีพระอัจฉริยภาพ และเป็นผู้นำทางความคิดด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในเวทีระหว่างประเทศ ดังที่ เคยได้รับการถวายเหรียญเกียรติยศ (Medal of Recognition) จาก UNODC เมื่อปี ๒๕๕๒ อีกทั้ง ตำแหน่งประธาน CCPCJ จะช่วยยกระดับการยอมรับของประชาคมระหว่างประเทศ และมีนัยและความเชื่อมโยงกับประเด็นด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ไทยจึงสามารถอาศัยเวที CCPCJ ในการสร้าง track record ของการดำเนินนโยบายการทูตพหุภาคีเชิงรุก ในด้านอื่นๆต่อไป

๒. ข้อพิจารณา

การที่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงตอบรับที่จะดำรงตำแหน่งประธาน CCPCJ สมัยที่ ๒๑ ด้วยพระองค์เอง นอกจากจะเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นจากประชาคมระหว่างประเทศเกี่ยวกับเจตนารมณ์ทางการเมืองของไทยในอันที่จะมีบทบาทนำในเวที CCPCJ แล้ว ยังจะนำมาซึ่งชื่อเสียงของประเทศไทย และความภาคภูมิใจของปวงชนชาวไทยในพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถของพระองค์ ซึ่งจะถือเป็นประวัติศาสตร์ในวงการการทูตของประเทศไทยในกรอบสหประชาชาติ หลังจากที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรมณเฑียรบาล กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ เคยดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๑๑ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๖

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ประธาน CCPCJ สมัยที่ ๒๑ ของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ กระทรวงยุติธรรมในฐานะส่วนราชการหลักที่รับผิดชอบงานในกรอบ CCPCJ เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่รัฐบาลควรจะต้องสนับสนุน จึงมีความประสงค์ให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๒.๑. รับทราบเรื่องพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จะเป็นผู้แทนประเทศไทย เข้าดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (CCPCJ) สมัยที่ ๒๑ เริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – ธันวาคม ๒๕๕๕ อันเป็นการยกระดับการดำเนินการทูตพหุภาคีอย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล และเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทย

๒.๒ เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติให้กับพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาคมระหว่างประเทศ เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงาน ก.พ. ไปร่วมกันพิจารณาถวายตำแหน่ง “เอกอัครราชทูต” ให้กับพระเจ้าหลานเธอฯ เป็นกรณีพิเศษโดยขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องที่อาจไม่เอื้อต่อการแต่งตั้งก่อนที่จะได้รับมอบหมายให้เสด็จไปประจำการที่กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้มีตำแหน่ง และเอกสิทธิ์ / ความคุ้มกันทางการทูตเทียบเท่าเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำสำนักงานสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา พร้อมทั้งให้เร่งรัดการดำเนินการโดยด่วน

๒.๓. อนุมัติในหลักการให้มีการจัดสรรงบประมาณจากงบกลางรายการสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินและจำเป็น ในวงเงินที่เหมาะสมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ

(๑) กระทรวงยุติธรรมเพื่อจัดตั้งสำนักงานชั่วคราวของกระทรวงยุติธรรมที่กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐออสเตรเลีย เพื่อใช้เป็นสถานที่ทรงงานของพระเจ้าหลานเธอฯ และเป็นศูนย์ปฏิบัติการของทีมงานเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมที่จะเดินทางไปถวายงานพระเจ้าหลานเธอฯ ในประเด็นด้านสารัตถะ / ยุทธศาสตร์ / และเลขานุการในช่วงเวลาที่จำเป็นและเหมาะสม ตลอดห้วงสมัยประชุมเป็นเวลา ๑ ปี

(๒) กระทรวงการต่างประเทศสำหรับการสนับสนุนการเสด็จไปประจําการของพระเจ้าหลานเธอฯ ที่กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐออสเตรเลีย การเดินทางไปปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ (หากจำเป็น) รวมทั้งการอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพระเจ้าหลานเธอฯ อย่างสมพระเกียรติ ตลอดห้วงสมัยประชุมเป็นเวลา ๑ ปี

ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการทั้งสองไปประสานงานกับสำนักงบประมาณในรายละเอียดโดยด่วนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(ประชา พรหมนอก)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

สำนักงานจัดทำข้อเสนอประเทศไทยฯ (ELFI)

โทร. ๐๒ ๑๔๑ ๓๖๕๘

โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๘๕๖๓

ผู้ประสานงาน นายวิชวุฒิ ศุภพิพัฒน์

มือถือ ๐๘๑ ๔๒๐ ๘๘๘๘

อีเมล s_vitchavud@oja.go.th